

Förändra Europa – rösta grönt

Miljöpartiet de grönas vision för EU är tydlig. I ett Europa där det blåser kalla vindar vill vi vara en varm röst i EU-parlamentet och arbeta för att minska klimatutsläppen och öka medmänskligheten.

När konservativa partier väljer storföretagens intressen framför barnens framtid behövs fler gröna EU-parlamentariker. EU har möjlighet att vara världsledande inom klimatpolitiken, men det spelar roll vilka politiker man röstar fram. För oss gröna är vårt ansvar för våra barn och barnbarns möjligheter att andas ren luft, dricka och bada i rent vatten och växa upp utan farliga kemikalier i kroppen en central drivkraft. **Politiken måste bli varmare. Inte klimatet.**

När kalla främlingsfientliga vindar breder ut sig i Europa och stänger yttre gränser för människor i nöd är vi motpolen som vill ha ett öppet och humant Europa för alla. Alla människor som lever i Europa ska känna att deras rätt att vara den de är skyddas av EU. **Europa håller på att bli för kallt. Det är dags för en varmare politik.**

Pålästa, kunniga och engagerade EU-parlamentariker kan göra skillnad. Det har vi i Miljöpartiet visat prov på. I samarbete med medborgare, folkrörelser och våra europeiska gröna vänner har våra EU-parlamentariker lyckats styra om EU:s fiskepolitik i en hållbar riktning, förbättrat skyddet mot farliga kemikalier och gång på gång försvarat medborgarnas yttrandefrihet och integritet.

Miljöpartiet är kritiskt till hur EU är uppbyggt och fungerar idag. Vi har en decentralistisk grundsyn och anser att beslut ska fattas så nära dem som påverkas av besluten som möjligt. Vi arbetar därför för att förändra unionen. Medlemsländernas egna parlament måste ges större möjligheter att kontrollera att EU inte fattar beslut utanför sina befogenheter. EU måste koncentrera sitt arbete på de frågor som verkligen är gemensamma - klimathotet och andra gränsöverskridande miljöproblem och att stå upp för mänskliga rättigheter.

Vissa frågor som EU beslutar om i dag hanteras bättre på nationell, regional eller lokal nivå. Vi vill ha ett flexibelt samarbete där varje enskilt land inom rimliga gränser kan välja vilka delar de vill delta i. Miljöpartiet vill inte att EU ska utvecklas till en europeisk federation. EU bestämmer redan i dag för mycket. Centralstyrningen i EU behöver minska, de enskilda medlemsländernas frihet värnas och medborgarnas insyn i politiken öka. Varje land i Europa som uppfyller grundläggande krav på demokrati och mänskliga rättigheter ska få gå med i EU.

EU-parlamentet har makt. I valet till EU-parlamentet kan du som väljare utöva makt över din och kommande generationers framtid. Stöd en konstruktiv röst i EU-parlamentet som vet hur man gör skillnad på riktigt. **Förändra Europa, rösta grönt den 25 maj.**

Del 1. Ett grönt EU

1a. Klimat, grön omställning och jobb

Vi vill modernisera EU. För att möta klimathotet vill vi att EU ska investera i att binda samman Europa med snabb järnväg, bygga nya gröna stadsdelar, rusta upp städernas förorter och producera förnybar energi. Dessa investeringar skapar samtidigt nya, gröna jobb.

För att klara klimatet krävs bindande mål för minskade utsläpp av växthusgaser. I EU, precis som i Sverige, görs detta bäst genom att införa ett klimatpolitiskt ramverk med en stabil och långsiktig klimatpolitik med tydliga spelregler. Ett klimatpolitiskt ramverk innebär att all EU:s politik måste följa de mål EU sätter för minskade utsläpp av växthusgaser.

De internationella klimatförhandlingarna har kört fast. Någon måste bryta dödläget, ta nya initiativ och ta på sig ledartröjan. Vi vill att EU ska ta ett huvudansvar för att få till stånd en global klimatöverenskommelse. Samtidigt ska EU och unionens medlemsländer självklart leva upp till sina åtaganden när det gäller både utsläppsminskningar och finansiering av klimatarbete i fattigare länder.

EU:s energi- och transportpolitik måste ställas om för att minska de utsläpp som påverkar vårt klimat. Miljöpartiets mål är ett samhälle med 100 procent förnybara energikällor. Omoderna energikällor som kol, olja och kärnkraft hör inte hemma i ett hållbart samhälle. Vi vill kombinera järnväg, väg och sjöfart för att på ett smart sätt skapa hållbara transporter. Utvecklingen av energieffektiva bilar ska snabbas på och det ska bli smidigare, snabbare och billigare att ta tåget.

En kraftig satsning på förnybar energi i EU skulle enligt EU-kommissionen kunna skapa fler än tre miljoner jobb inom ett decennium. Det är ett exempel på de nya jobb som kommer vid ökade klimatinvesteringar. De nya jobben kommer att växa fram inom både industrin och tjänstesektorn, i det privata näringslivet och i den offentliga sektorn. Detta är en politik som kan ta EU ur den ekonomiska krisen och samtidigt bidra till en hållbar framtid inte bara för oss, utan också för våra barn och barnbarn.

För ett grönare EU vill Miljöpartiet:

1. införa ett klimatpolitiskt ramverk på EU-nivå. Ramverket ska sätta successiva mål för EU:s minskade utsläpp så att utsläppen är nära noll år 2050. Vi anser att målet till år 2030 ska vara att minska utsläppen med 60 procent inom EU, jämfört med 1990 års nivåer. Ramverket ska innehålla bindande utsläppstak, tydliga regler och en oberoende kontroll.
2. tillsammans med klimatmålen införa ambitiösa och bindande krav på minskad energianvändning och utbyggnad av förnybara energikällor i EU.
3. skapa hållbara samhällen och nya jobb genom att använda EU:s stödfonder och kreditinstitut till att göra gröna investeringar i förnybar energi, modern infrastruktur och effektiv resursanvändning.

4. utveckla järnvägsnätet inom EU och knyta samman Europas större städer med snabbtåg. Vi vill omfördela EU:s ekonomiska stöd och satsa på moderna tågförbindelser och transportnät, inklusive investeringarna i det transeuropeiska transportnätet (TEN-T), i stället för på motorvägar och flyg.
5. införa en skatt på finansiella transaktioner inom EU, fri för alla medlemsstater att delta i. Intäkterna ska användas till gröna investeringar, för förnybar energi och hållbara transporter, som stimulerar jobb, främst i fattigare delar av EU. EU ska fatta beslut om hur intäkterna används för dessa syften.
6. skärpa kraven på nya bilar och lastbilar så att de blir bränslesnålare. Vi vill se en övergång till bilar som drivs med el eller förnybara drivmedel.
7. sätta ett tydligt pris på klimatutsläppen och göra det tydligt att det lönar sig att minska utsläppen. Detta kräver att EU:s handelssystem för utsläppsrätter skärps, att det införs ett minimipris för utsläppsrätterna och att de auktioneras ut i stället för att delas ut gratis. Vi vill att den som förorenar också ska vara den som betalar.
8. att flyget ska betala för hela sin klimat- och miljöpåverkan. I dag betalar flyget varken koldioxidskatt eller energiskatt.
9. införa en miniminivå för koldioxidskatt i EU:s medlemsländer. Miniminivån ska sättas av EU men intäkterna från skatten ska gå till medlemsländerna.
10. fasa ut all användning och utvinning av kol i EU samt införa förbud mot brytning av skiffergas och tjärsand. EU bör motverka nyexploatering av fossila bränslen, särskilt viktigt är det att skydda känsliga områden som Arktis.
11. verka för att produkter ska gå att återanvända eller återvinna för att förhindra att resurser går till spillo. För att minska avfallet vill vi bland annat beskatta miljöskadliga råvaror hårdare, förlänga garantitiden på prylar och göra det billigare att reparera det som gått sönder.

1b. Miljö och biologisk mångfald

Vi vill att EU ska ha en offensiv politik för att säkra skyddet av miljö och biologisk mångfald och för att minimera mängden gifter som människor utsätts för i sin vardag. Att värna om miljö, naturresurser och den biologiska mångfalden är något som länder behöver lösa gemensamt. I stället för att skydda, hotar flera delar av EU:s politik miljön och den biologiska mångfalden, till exempel genom stöd till jordbruk som släpper ut föroreningar i naturen. Om vi inte tar hand om vår miljö kommer flera av de tjänster som miljön gör oss, som att rena vårt vatten och ge oss fisk, frukt, vilt, bär och svamp, att försämrast.

Det är också dags för EU:s fiskepolitik att ta nästa steg. Miljöpartiet har varit drivande när EU har satt nya målsättningar för fiskepolitiken. De nya målen handlar bland annat om att bygga upp fiskbestånden till hållbara nivåer och att fiskekvoterna måste följa vetenskaplig rådgivning. Målsättningar att skydda det kustnära fisket, att dumpningen av fisk ska få ett slut och att EU ska ha rättvisa fiskeriavtal med andra länder är också viktiga delar av fiskepolitiken. Nu vill vi fortsätta att driva på fiskepolitiken och se till att målen uppfylls.

För ett grönare EU vill Miljöpartiet:

1. förbjuda alla farliga kemikalier i produkter som säljs inom EU. Vi vill skärpa EU:s kemikalierregelverk (Reach) för att snabbare kunna begränsa användningen av nya farliga kemikalier och för att farliga ämnen ska kunna kontrolleras också när de förekommer i mindre mängder.
2. införa nationella förbud mot farliga kemikalier om EU:s regelverk inte räcker till. Vi vill också ta kampen mot EU-kommissionen för att upprätthålla nationella förbud när det krävs för skydda medborgarnas hälsa.
3. stärka EU:s verktyg för naturskydd och biologisk mångfald. Internationella regler för biologisk mångfald är viktiga för att rädda hotade djur- och växtarter i många länder, till exempel den svenska vargstammen. Vi vill säkerställa att ny gruvverksamhet, med de stora ingrepp det innebär, inte kan bedrivas inom skyddade områden som Natura 2000 och världsarvsområden.
4. säkerställa att fiskbestånden där fiskare från EU-länder är verksamma får återhämta sig till hållbara nivåer och att levande kustfiskesamhällen och fiskare med miljövänliga fiskemetoder gynnas.
5. att EU:s medlemsländer ska få rätt att införa hårdare regler om krav på varor för att skydda miljön och sina invånares hälsa.

1c. Mat, jordbruk och folkhälsa

Vi vill att maten ska vara fri från gifter och skadliga tillsatser. EU-länderna behöver ställa om till ett modernt, ekologiskt jordbruk som producerar god, nyttig och säker mat. Detta kräver minskat stöd till konventionellt jordbruk som är beroende av konstgödsel och kemiska bekämpningsmedel som orsakar övergödning och sprider miljögifter. Vi vill också höja kvaliteten på djurhållningen inom EU.

Det är inte lätt att som konsument hålla koll på alla e-nummer och svårlästa innehållsförteckningar. De senaste årens matskandaler, så som hästköttsskandalen, har visat på problemet med bristande kontroll och ursprungsmärkning av livsmedel. Vi arbetar för din rätt att veta vad det är du äter och var maten kommer ifrån.

Alkoholpolitiken är en viktig folkhälsofråga. Vi kommer att arbeta för att bevara Sveriges restriktiva alkoholpolitik och försvarar Systembolagets försäljningsmonopol.

För ett grönare EU vill Miljöpartiet:

1. arbeta för att på sikt nå 100 procent ekologisk matproduktion i EU. Därför vill vi att EU:s jordbruksstöd stödjer ekologiskt jordbruk och därmed betalar för de miljövinster som jordbruket bidrar till.

2. att försiktighetsprincipen ska gälla vid genetiskt modifierade utsäden och avelsdjur (GMO) och att tillstånd bara ska ges när användningen är strängt kontrollerad. Alla konsumenter ska ha rätt att få information om det finns GMO i maten.
3. förhindra att enskilda företag får ensamrätt till att producera utsäde för jordbruket och stoppa patent på frösorster.
4. höja och utvidga minimikraven på djurhållning så att djur inom hela EU får rätt att bete sig naturligt. Djurtransporter ska begränsas till maximalt åtta timmar. Osund avel som skapar lidande för djuren måste stoppas liksom rutinmässig användning av antibiotika när djuren inte är sjuka.
5. stärka konsumentens rätt att veta var livsmedel kommer ifrån och vad de innehåller. Vi vill att livsmedel ska kunna spåras från jord och hav till konsumentens matbord, att allt innehåll ska deklareraras och att informationen ska vara lättillgänglig.
6. förenkla för kommuner och landsting att upphandla miljövänligt, lokalt och med hänsyn till sociala villkor samt oftare utmana EU:s regelverk om offentlig upphandling.

1d. Ekonomi

Vi vill modernisera EU:s ekonomiska politik med en Green New Deal. Det innebär att vi vill använda EU:s budget till att investera i minskad klimatpåverkan, nya jobb och ökad livskvalitet för EU:s invånare. Den ekonomiska krisen och klimatutmaningen kan inte lösas var för sig. EU kan bara ta sig ur den ekonomiska krisen genom att samtidigt ta sig an klimatutmaningen. Det är ett stort slöseri att EU årligen lägger hundratals miljarder kronor på projekt som ökar utsläppen av växthusgaser, utarmar den biologiska mångfalden och bygger in länder i ineffektiva, gammalmodiga och resurskrävande tekniker och transportsystem. I stället vill vi binda samman Europa med snabb järnväg, rusta upp EU:s förorter och bygga klimatsmarta städer.

I vår vilja att begränsa centralstyrningen i EU ingår att medlemsländerna ska få behålla makten över sin egen ekonomiska politik. Eurokrisen har orsakat stor skada i många av EU:s medlemsländer och visat på den ekonomiska och monetära unionens (EMU) brister. En enda valuta i ett område där skillnaderna mellan de olika medlemsländerna är så stora skapar allt för stora spänningar.

För ett grönare EU vill Miljöpartiet:

1. förebygga ytterligare ekonomiska kriser. Vi vill se till att kraven på att banker i EU ska ha ett större eget kapital efterlevs och ställa krav på insyn i finanssektorns verksamheter.
2. begränsa spekulering på finansmarknaden som riskerar att göra ekonomin instabil, till exempel genom en skatt på finansiella transaktioner i EU.
3. att Sverige ska fortsätta stå fritt från EMU. Vi vill att Sverige begär ett formellt undantag från EMU och att alla EU-länder ska ha rätt att välja att inte vara med i EMU.

4. stoppa slöseriet med EU:s budgetmedel. Vi vill ställa om jordbruksstödet och effektivisera stödet till regional utveckling. Vi vill också ta bort den kostsamma flyttkarusellen där EU-parlamentet varje månad flyttar mellan Bryssel och Strasbourg. Det skulle frigöra utrymme för att minska EU:s totala budget.

5. använda nya mått för att mäta och styra den ekonomiska utvecklingen i EU. Utöver BNP ska måtten även ta hänsyn till klimat- och miljöpåverkan samt sociala faktorer.

6. att EU ska ta beslut om miniminivåer för medlemsländernas miljöskatter, men skatteintäkterna ska tillfalla medlemsländerna. EU ska inte ha egen överstatlig beskattningsrätt.

1e. Situationen för unga

Vi vill forma ett EU där alla unga människor har möjlighet att utvecklas och få ett jobb. Vi ställer oss bakom den fria rörligheten och möjligheten att söka jobb inom hela EU. Att under en tid vara utbytesstudent innebär både fördelarna av att lära sig ett nytt språk och erfarenheterna av en ny kultur. Vi stödjer rätten att genom utbytesprogram studera var man vill inom EU.

Den ekonomiska krisen har slagit särskilt hårt mot EU:s unga befolkning. Arbetslösheten bland unga i EU är över 20 procent. Detta hotar på allvar EU:s framtid. Många unga ser framför sig ett liv utan hopp om jobb eller försörjning. Det är ett oåterkalleligt slöseri med mänskliga resurser. Vi kan bättre.

För ett grönare EU vill Miljöpartiet:

1. skapa nya, hållbara jobb för unga genom klimatinvesteringar.
2. satsa på EU:s ungdomsgaranti som garanterar att alla unga i EU erbjuds arbete eller utbildning inom fyra månader efter att de slutat skolan eller blivit arbetslösa. För att ungdomsgarantin ska fungera behövs det nya investeringar i utbildningsinsatser för unga.
3. utveckla studentutbytesprogrammet Erasmus och utbytesprogrammen för unga som inte studerar på högskolan.
4. att det ska bli betydligt lättare att få utbildning och yrkeserfarenhet från ett EU-land erkänd i ett annat.
5. underlätta för utomeuropeiska medborgare att studera i Europa.
6. skärpa EU:s regler för reklam riktad till barn och unga. Vi vill också ge medlemsstaterna möjlighet att göra ytterligare skärpningar för att skydda barn från skadlig reklam.

1f. Global rättvisa

Vi vill att EU ska leda arbetet för en mer rättvis värld. EU ska i sina kontakter med andra länder och internationella organisationer alltid arbeta för att mänskliga rättigheter respekteras, att

fattiga människors röster blir hörda och att miljö och klimat skyddas. Om EU:s gemensamma handelspolitik ska kunna bli ett effektivt verktyg för att bekämpa fattigdom i världen måste EU ta bort de handelshinder som gör det svårare för fattiga länder att utvecklas. För att bidra till en hållbar utveckling i fattiga länder är det viktigt att EU ställer krav på skydd av miljö, människor och djur i handelspolitiken. EU:s medlemsländer behöver inse att handel och bistånd är sammankopplat och att båda politikområdena måste sträva mot samma mål. EU:s freds- och utvecklingsbistånd till länder som lider av konflikt, fattigdom och förtryck blir inte effektivt om medlemsländerna samtidigt exporterar vapen till samma länder.

För en rättvis värld vill Miljöpartiet:

1. att EU tar ett huvudansvar för att få till stånd ett globalt bindande klimatavtal om minskade utsläpp av växthusgaser till den nivå som krävs för att stabilisera klimatet. EU-länderna ska också åta sig att finansiera utsläppsminskningar och anpassning till klimatförändringarna i utvecklingsländer.
2. omförhandla EU:s handelsavtal med fattiga länder så att avtalen i högre grad underlättar de fattiga ländernas ekonomiska utveckling. Vi vill också förhindra import av produkter som har producerats på ockuperad mark, så som produkter från Marocko som tillverkats i Västsahara eller produkter från Israel som tillverkats på ockuperad områden i Palestina.
3. omförhandla EU:s fiskeriavtal med andra länder. Lokalbefolkningar ska ha förtur till fisket och EU-fartyg ska enbart ges tillgång till det överskott av fisk som lokalbefolkningen inte själva behöver.
4. se till att EU:s handels- och investeringsavtal med andra länder, till exempel med USA, inte hindrar att nya krav kan ställas på lokal eller regional nivå för att skydda människa eller miljö. Transnationella företag ska inte kunna använda investeringsavtalen i rättsprocesser mot länder som vill införa högre skydds krav.
5. förhindra korrup tion och skatteflykt. Vi vill införa möjligheter att inom EU bötfälla bolag som har begått brott mot miljön eller mot mänskliga rättigheter i länder utanför EU eller som har avtal med skatteparadis.
6. att EU tar fler initiativ till ett samlat arbete mot den ökande resistensen mot antibiotika i världen och till utvecklandet av nya antibiotika.

Del 2. Ett öppet och humant Europa

2a. Ett öppet och humant Europa

Vi vill ha ett öppet och humant Europa. Människor ska känna sig välkomna hit oavsett om de kommer för att arbeta, studera, återförenas med sin familj eller söka asyl. Vi står upp för fri rörlighet för människor.

Konflikten i Syrien har påmint oss om betydelsen av en human flyktingpolitik och fungerande flyktvägar till EU. Sverige är en fristad för människor som har lyckas ta sig till vårt land från kriget i Syrien, men för de flesta står EU:s murar i vägen. EU:s politik kortsluter asylrätten. Unionens insatser har oftare som mål att stänga flyende människor ute, än att skapa säkra och lagliga sätt att röra sig över gränser. Konsekvensen blir att tusentals människor dör varje år när de försöker fly krig och förföljelse. Ingen människa ska behöva fly ett krig för att i stället möta döden i en sjunkande flyktingbåt. En gemensam flyktingpolitik för hela EU får inte hindra enskilda medlemsstater från att vara mer öppna än vad som krävs av de gemensamma överenskommelserna.

Främlingsfientliga partier är på frammarsch runt om i Europa. De vill stänga EU för omvärlden. De sprider fördomar och ställer människor mot varandra. Vi vill annorlunda. De gröna i Europa står tillsammans upp mot rasism och främlingsfientlighet.

I stora delar av EU ökar nu diskrimineringen av minoriteter som judar, muslimer och romer. Intoleransen mot hbtq-personer syns tydligt när Pridefestivaler i flera länder har förbjudits eller ställts in. Intoleranta attityder som antifeminism, homofobi och rasism hänger ihop och vi ser spridning av dessa som djupt oroande. Miljöpartiet tolererar inga former av diskriminering. EU får inte stillatigande acceptera att grundläggande mänskliga rättigheter kränks.

För ett öppnare EU vill Miljöpartiet:

1. skapa lagliga vägar till EU för asylsökande. Vi vill ge asylsökande möjlighet att söka asyl och asylvisum på EU:s ambassader.
2. reformera Dublinförordningen så att en asylansökan provas i det EU-land där den asylsökande söker asyl i stället för som i dag, det land personen först anlant till.
3. stärka arbetet för mänskliga rättigheter inom EU. Vi vill ge EU fler och starkare verktyg för sanktioner mot ett medlemsland som bryter mot grundläggande krav på demokrati, respekt för de mänskliga rättigheterna och skydd för minoriteter. Det kan handla om verktyg som att utdöma böter, att ogiltigförklara diskriminerande lagstiftning eller att göra det lättare att tillfälligt frånta landet rösträtten i EU.
4. förändra den inre gränskontrollen i Schengenområdet så att människor inte misstänkliggörs på grund av sitt utseende.
5. att fler medlemsstater ska ta ett större ansvar för att ge skydd åt människor på flykt.

6. avskaffa transportöransvaret, som innebär att exempelvis flygbolag och fiskebåtar tvingas göra juridiska bedömningar gällande en resenärs rätt att resa in i EU. Myndighetsutövning och gränskontroll ska inte delegeras till privata aktörer.
7. använda EU:s gränskontrollbyrå (Frontex) till att hjälpa människor på flykt och rädda liv i stället för att stänga människor ute.
8. erkänna regnbågsfamiljer i EU och använda inkluderande definitioner av "familj" i relevant EU-lagstiftning.
9. arbeta för lagstadgat skydd mot våld och hets mot hbtq-personer i hela unionen.
10. fullfölja antidiskrimineringsarbetet i EU genom att anta ett antidiskrimineringsdirektiv enligt förslaget från 2008 och säkerställa fortsatt finansiering av arbetet mot diskriminering.
11. att alla EU:s medlemsländer, och EU självt, ska göra Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna överordnad de egna lagarna, precis som Sverige har gjort. En lag som bryter mot konventionen ska inte vara giltig.

2b. Integritet, digitala rättigheter och upphovsrätt

Den personliga integriteten är ett av demokratins kärnvärden. Ny digital teknik öppnar nya möjligheter för människor att mötas och samarbeta men det innebär också risker för de medborgerliga fri- och rättigheterna. Övervakning, registrering och kartläggning av människor får aldrig vara generell eller godtycklig. Det måste finnas konkreta misstankar och domstolsbeslut för de specifika fall då övervakning används. Den övervakning som genomförs får aldrig vara mer omfattande än vad som krävs och ska alltid vägas mot betydelsen av att skydda individens integritet. Flera integritetskränkande lagar som har införts i Sverige har sin grund i EU-politik, såsom EU:s fildelningslag och datalagringsdirektiv. Dessa vill vi riva upp eller skriva om från grunden.

Vi anser att upphovsrätten måste reformeras för att anpassas till dagens tekniska verklighet och för att möjliggöra bredare spridning av information och kultur via internet.

För ett öppnare EU vill Miljöpartiet:

1. säga upp eller omförhandla de överenskommelser EU har med andra länder som innebär att uppgifter om enskilda, till exempel uppgifter om flygpassagerare och banktransaktioner, kan lämnas ut utan begränsning.
2. skydda enskilda medborgares rätt att få veta om det har samlats information om dem och hur denna information sprids.
3. riva upp datalagringsdirektivet, som innebär att internet- och telefonoperatörer ska lagra information om abonnenterna i mellan sex månader och två år. Vi vill också riva upp de delar av fildelningslagen Ipred, som ger upphovsrättsindustrin polisliknande befogenheter.

4. att kopiering och fildelning för privat bruk inte ska vara straffbart. Kulturarbetares rättigheter ska samtidigt värnas.

5. motverka övervakningssamhället och det massiva it-spionaget mot medborgare, företag och stater. Vi vill att Sverige tar initiativ till avtal mellan i första hand nordiska länder om att inte spionera på varandra. I ett andra steg skulle en sådan överenskommelse kunna överföras till den europeiska nivån.

2c. Jämställdhet

Vi vill att EU och dess institutioner ska vara förebilder för parlament och regeringar både inom och utanför EU vad gäller jämställdhet. Därför behövs en jämställd representation av kvinnor och män. I dagens EU dominerar män på i princip alla samhällets höga poster och EU-kommissionen har aldrig haft en kvinnlig ordförande. EU bör också driva på möjligheterna för kvinnor och män att kombinera yrkesliv och familjeliv.

Miljöpartiet vill med kraft motverka människohandel och trafficking. Den svenska sexköpslagstiftningen har varit framgångsrik och vi kommer att arbeta för att sprida information om lagstiftningen i EU och i EU-länderna.

För ett mer jämställt EU vill Miljöpartiet:

1. använda kvotering för att uppnå jämställd representation av kvinnor och män vid utnämningar till toppositioner inom EU:s institutioner.
2. kräva kvotering för att uppnå jämställd representation i bolagsstyrelser inom EU.
3. införa krav på jämställdhetsperspektiv i all EU-lagstiftning kombinerat med mål som kan följas upp och utvärderas.
4. försvara och arbeta målinriktat för rätten till abort, preventivmedel och sexuell jämlikhet.
5. fortsätta det viktiga arbete som har påbörjats i EU-kommissionen med att underlätta för män inom EU att vara föräldralediga.

2d. Rörlighet och arbete

Vi värnar den fria rörligheten och människors möjlighet att söka arbete i olika EU-länder. Däremot vill vi inte att den inre marknaden ska användas på ett sätt som utnyttjar människor eller snedvrider konkurrensen. Arbete ska inte utföras till lägre löner eller under sämre villkor än vad som normalt gäller i det land där arbetet utförs.

Vi motsätter oss alla försök att begränsa den fria rörligheten för människor. Särskilt romer är utsatta för diskriminering runtom i EU och hindras i sin rörlighet genom tvångsdeporteringar.

Vi vill stärka samarbetet för att alla i EU ska erkännas mänskliga rättigheter och att ingen ska behöva tigga eller leva i hemlöshet. Den systematiska diskrimineringen av romer som pågår i

hela EU sanktioneras i dag i flera länder av politiska makthavare. Den gröna politiska familjen tar konsekvent fajten mot inskränkthet, rasism och intolerans – också när den syns hos regeringar och i statlig politik.

EU:s roll vad gäller miljöskydd, konsumentskydd och arbetstagares rättigheter ska vara att sätta miniminivåer. Medlemsländerna ska vara fria att gå före och ställa högre krav om de så önskar. Sverige ska värna kollektivavtal och den svenska modellen på EU-nivå.

För ett öppnare EU vill Miljöpartiet:

1. att fler EU-länder ska ge människor utanför unionen möjlighet att arbetskraftsinvandra. Löner och villkor ska vara lika goda för den som arbetskraftsinvandrat som för andra som arbetar i samma land.
2. verka för stärkta grundläggande fackliga rättigheter på EU-nivå genom att införa ett socialt protokoll i EU-fördraget. På så sätt underordnas inte fackliga rättigheter den ekonomiska friheten.
3. arbeta för att alla arbetstagare ska ha rätt till likabehandling oavsett i vilket land de formellt är anställda.
4. förbättra arbetsreglerna för transportsektorn inom EU. Cabotagereglerna, som styr hur utländska åkare får utföra inhemska transporter, måste förstärkas, både för att försäkra rimliga arbetsvillkor för chaufförerna och undvika snedvriden konkurrens.
5. samarbeta inom EU för att ingen ska leva i hemlöshet. Vi vill stärka erfarenhetsutbytet för att det över hela unionen byggs upp arbete enligt principen ”bostad först”.

2e. Demokrati

Vi vill arbeta för ett mer demokratiskt och transparent EU. Avståndet mellan EU:s institutioner och den enskilde medborgaren är allt för stort och det är svårt att få insyn i politiken. För att minska avståndet vill vi öka öppenheten och ge medlemsländerna större möjligheter att kontrollera EU:s politik. Vi anser också att EU måste bli bättre på att respektera sina egna regler. Om det blir ett nytt EU-fördrag ska länder som säger nej i folkomröstning inte tvingas acceptera det nya fördraget mot sin vilja. Vi vill inte ha en EU-konstitution och inte heller en EU-president.

Vi vill stärka den enskilde medborgarens ställning i relation till den stora grupp lobbyister som arbetar i Bryssel för att påverka EU:s politiska beslut. Det är viktigt att politiker lyssnar på olika åsikter, men inflytande ska inte avgöras av hur stora ekonomiska resurser man har. Den som upptäcker korruption eller andra brott mot öppenhet inom EU måste kunna anmäla detta utan att riskera negativa konsekvenser.

För ett öppnare EU vill Miljöpartiet:

1. göra det register över lobbyister som finns inom EU obligatoriskt. Kraftfulla sanktioner ska införas för de lobbyister som inte följer de etiska reglerna.

2. öka medborgarnas insyn och kunskap i EU-frågor. Vi vill införa en offentlighetsprincip och meddelarfrihet enligt svensk modell även i EU.

3. stärka de nationella parlamentens möjlighet att kontrollera att EU inte överskrider sina befogenheter.

4. försvara de små ländernas rätt i EU. Alla medlemsländer bör ha en kommissionär även i fortsättningen och de stora länderna ska inte kunna göra upp EU:s politik på egen hand.

2f. Fred och säkerhet

I dag ser vi en utveckling där EU går mot ett ökat militärt samarbete. Det är inte vägen för att uppnå målet om fred och säkerhet. Miljöpartiet vill i stället skapa villkor för fred och utveckling genom rättvisa globala ekonomiska strukturer, demokratibyggnad, medling och diplomati. EU skulle kunna göra stor skillnad i sitt närområde genom att arbeta för en lösning i Israel-Palestina-konflikten, för mänskliga rättigheter i Turkiet och för rätt till självbestämmande i Västsahara. Det är den icke-militära kompetensen EU behöver utveckla – inte den militära. Vi vill försvara den militära alliansfriheten. Vi vill därför avskaffa EU:s militära snabbinsatsstyrkor och verka för ett kärnvapenfritt EU. EU måste också förhindra medlemsländerna från att exportera vapen till länder där de riskerar att motverka en fredlig utveckling.

För en säkrare värld vill Miljöpartiet:

1. införa en civil EU-fredskår som kan sättas in för att förebygga konflikter, upprätthålla mänskliga rättigheter och förhindra våldseskalering i länder utanför EU.

2. avveckla EU:s gemensamma militära kapacitet. Vi vill värna Sveriges rätt till alliansfrihet.

3. förhindra vapenexport till diktaturer och länder i väpnad konflikt.

4. arbeta för ett kärnvapenfritt EU och riva upp Euratomfördraget, som har som syfte att öka tillväxten av kärnkraft inom EU.

5. ta bort reglerna i Lissabonfördraget om att medlemsländerna ska stärka sina militära förmågor. Länder måste ha rätt att nedrusta.